

Titel: Forligsmægling.

Citation: "Forligsmægling.", i *1902/1903: Lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r13-shoot-chptrd1e5716/facsimile.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: 1902/1903: Lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

§ 254.

Meddelelse af fri Proces udstrækker sine Virkninger til hele Sagen i den Instans, derunder til den for at opnaa ny Foretagelse af Sagen for samme Ret foreskrevne Procedure, saant til Eksekution.

Naar Retshandlinger skulle foretages efter Begøring af udenlandsk Myndighed, besikkes der af Rettens Formand, saa vidt fornødent gøres, Sagførere til at varetage Parternes Tarv, og Sagen behandles foreløbig, som om fri Proces var meddelt, men Regning indgives til vedkommende udenlandske Myndighed over Retsafgifter, Sagførersalærer og andre af Sagen flydende Omkostninger.

§ 255.

Afgørelser, hvorved fri Proces tilstaaes, kunne ikke paaklages for højere Ret; imod Afgørelser, ved hvilke den nægtes eller tages tilbage, kan Kære til Højesteret finde Sted.

§ 256.

Justitsministeriet skal i samme Omfang som hidtil være berettiget til at tilstaa fri Proces, saaledes at Virkningen er den i § 251, § 253 og 254, 1ste Stykke angivne.

Fri Proces tilkommer i de i § 423 og § 425 jfr. § 434 ommeldte Sager henholdsvis Overanklageren og Øvrigheden.

§ 257.

Bestemmelserne i Lov om Sagførersalær m. m. af 24de Maj 1879 forblive gældende i borgerlige Sager.

*Kapitel 26.***Forligsmægling.**

§ 258.

Genstand for tvungen Forligsmægling ere alle borgerlige Domssager i første Instans. Dog er Forligsprobe ej fornøden,

- 1) naar Modfordringer gøres gældende, selv om selvstændig Dom for dem paastaas,
- 2) i Sager om Veksler og visse andre Gældsbreve (Kap. 33),
- 3) i Sager, der anlægges af eller paa Foranstaltning af eller imod Statsmyndigheder,
- 4) i paatrængende Sager,
- 5) naar offentlig Indstævning finder Sted,
- 6) naar Sagvolderen bor eller opholder sig udenfor Kongeriget uden at have en Sagsøgeren bekendt, her bosat Fuldmægtig, som Sagsøgeren er berettiget til at indkalde paa Sagvolderens Vegne,
- 8) naar Arrestforfølgning finder Sted som særskilt Sag (§ 609).

Den i Tyendelov af 10de Maj 1854, §§ 65—76 jfr. Lov af 4de Marts 1857, § 8, anordnede Mægling for en Tyendeforligsmægler vedbliver at bestaa i Overensstemmelse med de der givne Regler, kun at den i Tyendelovens § 67 ommeldte edelige Erklæring afløses af en tilsvarende Erklæring paa Ære og Samvittighed (jfr. derhos §§ 45 og 448).

I følgende Tilfælde foregaar Mæglingen ved Retten:

- a) I Sager angaaende de i Tyendeloven af 10de Maj 1854 omhandlede Forhold, for saa vidt de ikke henhøre under den ovenfor omtalte særlige Mægling,
- b) i Sager om Fornærmelser i Ord eller Gerning, dog med Undtagelse af trykte eller skriftlige Beskyldninger,

- c) i Sager, hvorved en uden for Ægteskab besvangret Kvinde søger Underholdsbidrag hos Faderen til det uægte Barn,
- d) i de under Københavns Byting hørende Sager angaaende private Formuerettigheder, naar Genstanden for samme i Penge eller Penges Værdi ikke overstiger 200 Kr.,
- e) i Sø- og Handelssager udenfor København.

Begynder en Sag for Kommunedommer, foretages Mæglingen af denne (§ 451).

I øvrigt foregaar Forligsmægling ved de i næste Paragraf nævnte Forligskommissioner.

§ 259.

For Københavns Bytings Omraade skal der beskikkes to Forligskommissioner, af hvilke den ene behandler Sø- og Handelssager og bestaar af to af de i § 9 nævnte sø- eller handelskyndige Mænd, medens den anden behandler de øvrige Sager og bestaar af et af Magistratens Medlemmer eller en af dens Embedsmænd, en Borgerrepræsentant samt en af Justitsministeriet beskikket Mand uden for Retterne.

Uden for København indrettes en Forligskommission for hver Underretskreds. Hver Kommission bestaar af to Medlemmer, af hvilke den ene vælges af vedkommende Amsraad, det andet af Kredens Byraad; er der intet Byraad i Kredsen, vælges begge af Amsraadet.

De nærmere Regler om Valget af Forligsmæglere saavel som Bestemmelser om Tid og Sted for Kommissionernes Møder gives ved kongelig Anordning.

Lov om Forandringer i Forligsvæsenet af 4de Marts 1857, §§ 4-7 og 9, forbliver i Kraft, dog at Beskikkelse af en Forligsmægler i den faste Forligsmæglers Forfald altid foretages af vedkommende Amtmand, samt at den i nævnte Lovs § 9 omhandlede Rejsegodtgørelse beregnes efter Prisen for 2den Klasse Jernbane eller 1ste Klasse Dampskib og i øvrigt til 1 Kr. for hver løbende Mil.

Forinden en Forligsmægler begynder sin Virksomhed, afgiver han en Erklæring paa Ære og Samvittighed om at ville med al mulig Nidkærhed og Redelighed efter bedste Evne og Overbevisning søge at befordre villig og mindelig Overenskomst mellem Parterne i de Sager, som indkomme for ham.

Staar en Forligsmægler i noget af de i § 152, 1) eller 2) nævnte Forhold til Sagen eller Parterne, fratræder han, og Mæglingen udføres af den eller de andre Forligsmæglere alene eller i Forening med en særlig dertil beskikket Forligsmægler.

§ 260.

Parterne ere berettigede til at give Møde for en hvilken som helst af de i forrige Paragraf nævnte Forligskommissioner, og en af en saadan foretagen Mægling er gyldig, uanset ved hvilken Ret Sagen senere behandles. Indklagede er imidlertid kun pligtig at give Møde for Forligskommissionen i den Underretskreds, hvori den Underret findes, for hvilken Sagen efter Værnetingsreglerne kan indbringes, og for den af sø- eller handelskyndige Mænd bestaaende Kommission kun, naar Sagen er en Sø- eller Handelssag. Hører Sagen for Landsret som første Instans, er Indklagede kun pligtig at give Møde ved Forligskommissionen i den Underretskreds, i hvilken han enten har Bopæl eller Ophold.

Til Mægling ved Retterne eller Forligskommissionerne udenfor København skulle Parterne give personligt Møde, med mindre de have lovligt Forfald eller bo uden for Retskredsen, i hvilke Tilfælde vedkommende Part kan lade en hvilken som helst, med tilstrækkelig Fuldmagt forsynet, god Mand møde for sig.

Til Mægling ved Retterne eller Forligskommissionerne i Kjøbenhavn behøve Parterne ikke at give personligt Møde, men kunne lade en hvilken som helst, med tilstrækkelig Fuldmagt forsynet, god Mand møde for sig.

§ 261.

Indgivelse af en særlig Klage til de i § 259 nævnte Forligskommissioner er ikke nødvendig. Derimod maa Klageren udstede en paa lignende Maade som en Stævning affattet Indkaldelse til Møde for Forligskommissionen. Stævningen kan benyttes som saadan. Indkaldelsen eller Stævningen indleveres til Forligskommissionen, der giver den Paategning om Tid og Sted for Mæglingens Foretagelse, hvorefter den tilbageleveres Klageren til Forkyndelse for Modparten i Overensstemmelse med de for Stævnings Forkyndelse givne Regler, dog at Varslet kun behøver at være 3 Dage, hvis Indklagede bor i Kredsen, og en Uge, hvis han bor uden for denne. Benyttes Stævningen til Forligsindkaldelse, kunne de nævnte Frister medregnes som Dele af det foreskrevne Stævnevarsel.

§ 262.

Udebliver Klageren helt fra Forligsmæglingen, uden at oplyse lovligt Forfald, medens Indklagede giver behørigt Møde, kan Kommissionen paa Begæring ved en upaaankelig Kendelse, der straks kan eksekveres, tillægge Indklagede en Erstatning paa indtil 10 Kr. hos Klageren for forgæves Møde.

Hvis en Sag tingfæstes ved Retten, uden at Sagsøgeren forinden behørig har indkaldt til samt har mødt eller ladet møde til Forligsmægling, bliver Sagen at afvise, og der tilkendes Sagsøgte, naar han møder og gør Paastand derpaa, Erstatning for forgæves Møde. Dog kan Retten i Stedet for Afvisning bestemme, at Sagen udsættes, for at Forligsmægling kan finde Sted, jfr. i øvrigt § 246.

§ 263.

Den tvungne Forligsmægling ved Retten og ved Forligskommissionerne foregaar for lukkede Døre, og det er forbudt at udstede Attester eller føre Vidner om, hvad der af Parterne tiltaas eller foreslaas under Mæglingen, medmindre det vedtages af begge Parter og udgøre Punkter af Forliget.

En Sag kan under Mægling for en Forligskommission ikke udsættes, naar nogen af Parterne rejser Indsigelse derimod.

Kommer Forlig i Stand, bør dette i sin Helhed indføres i Forligsprotokollen og underskrives af Parterne.

§ 264.

Naar overhovedet Forligsmægling har været forsøgt i Anledning af en Sag, er Forligsindkaldelsens Indhold ikke til Hinder for en senere Udvidelse eller Forandring af Søgmaalsgrunde eller Paastande.

§ 265.

Spørgsmaal om Gyldigheden af indgaaede Forlig henhøre under Afgørelse ved Retterne i første Instans, jfr. herved § 461 smh. med § 516. Dog maa Indsigelser mod Retsforlig gøres gjældende ved Kære, naar de støttes paa Fejl ved Rettens Handlinger.

§ 266.

Den bestaaende Adgang til for en Forligskommission at godkende et udenfor samme sluttet Forlig, for derved at give Forliget Eksekutionskraft eller sikre sig Bevis derfor, opretholdes.

Andet Afsnit.

Midler til Sagens Oplysning.

*Kapitel 27.***Vidner.**

§ 267.

Enhver er pligtig til efter lovlig Opfordring at aflægge Vidnesbyrd for Retten om, hvad der med Hensyn til Sagen er ham bekendt, for saa vidt Loven ikke særlig hjemler Undtagelse herfra.

§ 268.

Mod dens Ønske, som har Krav paa Hemmeligholdelse, maa Vidnesbyrd ikke afkræves:

- 1) Folkekirkens og anerkendte Trossamfunds Præster om det, som i Skriftemaal eller i øvrigt i deres Egenskab af Sjælesørgere maatte være dem betroet,
- 2) Sagførere angaaende det, som de ved Partens Fortrolighed have erfaret i en borgerlig Retstrætte eller Straffesag, der har været dem betroet til Udførelse, eller hvori deres Raad har været søgt,
- 3) de ved den kgl. Fødselsstiftelse i Kjøbenhavn ansatte Embedsmænd, Betsjente og Jordemødre angaaende de Kvinders Svangerskab og Barnefødsel, som forløses paa Stiftelsen, medmindre det ved Vidnesbyrddet tilsigtes at oplyse, om Drab eller anden strafbar Handling er begaaet mod Barnet.

Ej heller maa Vidnesbyrd afkræves Embeds- og Bestillingsmænd eller andre, som handle i offentligt Hverv, angaaende, hvad der ifølge dette er dem betroet eller kommet til deres Kundskab om et offentligt Anliggende og omfattes af deres Tavshedspligt, medmindre vedkommende overordnede Myndighed eller for Rigsdagsmænds Vedkommende det paagældende Tings Formand saavel som Regeringen samtykker i, at de afhøres.

Retten har paa Embeds Vegne saa vidt muligt at forebygge, at Vidnesbyrd modtages i de Tilfælde, hvor saadant efter nærværende Paragraf ikke maa afkræves. Er det efter Omstændighederne klart, at en Vidneførsel vilde komme i Strid med ovenstaaende Regler, bør ingen Indkaldelse udstedes.

§ 269.

Vidnesbyrd kan nægtes, naar Besvarelsen af et Spørgsmaal maa forudsættes at ville udsætte Vidnet selv, dets Ægtefælle, Forældre eller Børn for Tab af borgerlig Agtelse eller Velfærd. Dog kan et Vidne ikke undslaa sig for at besvare Spørgsmaal, om der er overgaaet det en Straffedom, uden at det senere har opnaaet Æresoprejsning.

Vidnesbyrd kan fremdeles nægtes om Meddelelser, som Vidnets Ægtefælle under Ægteskabet har gjort Vidnet.

Den, hvem Ansvar for et trykt Skriffs Indhold i Medfør af Lov 3die Januar 1851 § 3 kan komme til at paahvile, kan nægte Vidnesbyrd angaaende Betingelserne